

GAZETA LWOWSKA

*W Krakowie
ul. Jagiellońska*

PRENUMERATA:

Miejscowa miesięcznie: bez dostawy do domu 4-80 —
z dostawą 5-30 — Zamiejscowa miesięcznie z przesyłką
pocztową 5-30 — Zagranicą 7-00 zł.
P. K. O. 141.690.

WYCHODZI CODZIENNIE O GODZINIE 3-ej PO-
POŁUDNIU Z WYJĄTKIEM DNI POŚWIĄTECZNYCH

CENA NUMERU 20 gr.

Biura Redakcji i Administracji: pl. Smolki 3. I. p.
Telefon Redakcji 21-18, Administracji 21-17.
Redaktor naczelny przyjmuje od godz. 11 do 12
Listy należy frankować. — Reklamacje otwarte wolne od opłaty

Na otwarcie Sejmu.

W chwili, kiedy numer ten opuszcza prasę, rojno być już musi niezawodnie w kuluarach parlamentu. O godzinie 16-ej rozpocząć ma swe obrady, zwyczajna, budżetowa sesja Sejmu.

W tej chwili szerokie koła społeczeństwa, ludzie dobrej woli i dobrej wiary, nie znający się na arkanach polityki, nie orientujący się w grze międzypartyjnej a patrzący trzeźwo na sprawy życia codziennego i państwowego, ludzie, których szczerą jest troska o to, by się dobrze działo w Państwie, — ślą ku owej wielkiej sali w Warszawie, gdzie kardynalne sprawy państwowe roztrząsać się mają, z głębi serca idące życzenie: quod felix, faustum....

Niestety tak się rzeczy u nas złożyły, że nie beztrudnie to będzie życzenie a owszem niepokoju mimowoli zrodzić się musi w jednym czy drugim, czy aby istotnie tylko i wyłącznie dobro Rzeczypospolitej było na oku tych wszystkich, którym radzić nad tem dobrem jest dane; czy będą mogli drogą wolną od kłód i zapór kroczyć ku wytkniętemu celowi.

A wielkie i ważne sprawy czekają sejmowego załatwienia. Trzeba w pierwszym rządzie budżet, plan gospodarki Państwa całego, załatwić; czeka tak pilna i tak doniosła sprawa reformy konstytucji i ordynacji wyborczej; domaga się poprawy system podatkowy; wniesione będą na forum Sejmu pilne umowy zagraniczne; jest oferta Harrimana, sprawa pożyczki i tyle, tyle innych. W atmosferze wielkiego spokoju, wielkiego skupienia winny być rzeczy te rozważane, dyskusowane i załatwiane.

Niestety, kto ma oczy otwarte i patrzy na to, co się pisze w rozmaitych organach prasy, co się gotuje na tajnych konwentykłach, tego siłą rzeczy musi ogarniać troska, czy ta upragniona atmosfera opanuje tym razem salę sejmową. „Opozycja demokratyczna“ — pisze organ P. P. S. „Robotnik“ — „występuje po raz pierwszy od 3½ lat, od dnia przewrotu maiowego, na terenie parlamentarnym z tą bronią, którą konstytucja włożyła w ręce Sejmu, z bronią „votum nieufności“ w zastosowaniu nie do Ministrów poszczególnych ale do Rządu, jako takiego“. Przewidzieć można, że za tym wnioskiem pójdzie sejmowa lewica, pójdzie Narodowa Demokracja, „Piast“, Narodowa partja robotnicza a może i Chadecja. Budżet i wszelkie inne zagadnienia staną się kwestjami drugorzędnymi a walka polityczna, poprzedzona mniej lub więcej namietniami rozgrywkami, walka między opozycją a Rządem wejdzie na plan pierwszy.

Na pierwszy etap wchodzi tedy „votum nieufności“. Trudno się dziś bawić w horoskopy przyszłości. Przypuścimy jednak, że „votum“ uzyska wymaganą większość, w takim razie istnieją trzy możliwości: albo Rząd nie przyjmie votum nieufności do wiadomości a wtedy Prezydent będzie musiał zdecydować przedziej czy później na rozwiązanie Sejmu; albo Rząd poda się do dymisji, lecz ta nie zostanie przyjęta, w tym razie musi również nastąpić rozwiązanie Sejmu; albo wreszcie Rząd poda się do dymisji, która zostanie przyjęta a nowy gabinet zamianowany.

Naród, w którym oszczędzanie stało się przyzwyczajeniem każdego obywatela, buduje swe gospodarstwo na najtrwalszym fundamencie.

I. MOŚCICKI.

Clementel tworzy rząd francuski.

Przesilenie nie zostało dotychczas rozwiązane.

Paryż, 30 października. (PAT.) Sen. Clementel przyjął misję stworzenia nowego gabinetu.

Paryż, 30 października. (P. A. T.). Clementel oświadczył, iż starać się będzie o możliwie szybkie utworzenie gabinetu pojednania republikańskiego.

Paryż, 30 października. (P. A. T.). Clementel odwiedził dziś przewodniczących Izby deputowanych i senatu oraz złożył wizytę Briandowi. Poza tem Clementel przyjął szereg osobistości, będących zwolennikami koncentracji republikańskiej.

Paryż, 30 października. (P. A. T.). O godz. 17.20 Clementel rozpoczął narady z Briandem. Po rozmowie oświadczył Clementel przedstawicielom prasy: Udaję się obecnie do prezydenta Doumergue'a. Jestem dobrej myśli.

Paryż, 31 października. (PAT).

Według wszelkiego prawdopodobieństwa Briand, Loucher i Cheron zachowają dotychczasowe swoje teki w gabinecie Clementela, który zaofiaruje tekę marynarki, wojny lub robót publicznych Tardieu. Clementel zaproponować miał udział w rządzie Herriotowi, który jednakże tłumacząc się przeciążeniem pracą na stanowisku mera miasta Lyonu odmówił przyjęcia propozycji.

Paryż, 31 października. (PAT). Cała prasa nastrojona obiektywnie przyjmuje z niezwykłą życzliwością nazwisko senatora Clementela, niezależnego od żadnych partji, zapalonego pracownika oraz znawcę wszystkich aktualnych problemów narodowych i międzynarodowych, który posiada wszelkie kwalifikacje na stanowisko premiera i cieszy się ogólną sympatją.

Z ostatniej chwili.

Przed otwarciem sesji Sejmu.

Ożywienie w kuluarach. — Pogłoski. — Obrady Klubów.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 31 października. Na gmachu Sejmu wywieszono dziś rano flagę na znak rozpoczęcia sesji; w kuluarach panuje wielki ruch. Wiele osób stara się o uzyskanie biletów wstępu na galerję.

Po wczorajszej wizycie Marszałka Piłsudskiego u Premiera pojawiają się w dalszym ciągu niesprawdzone pogłoski i komentarze, szerzone przez koła opozycyjne. Premier Świtalski w dalszym ciągu nie przyjmował dziś nikogo i wątpliwe jest, czy pojawi się w

A co dalej? Zyskać większość dla votum nieufności nie trudno. Będą jednak musieli głęboko i w sumienia swego istocie zastanowić się ci, którzy je zainicjują i ci, którzy je poprą, nad tem, co dalej. Pewien zamęt, mniej lub więcej groźny w swych skutkach, ale jednak zamęt; oderwanie energii, myśli i mózgów od pracy twórczej, wytężonej, skupionej i zmuszenie ich do wysiłania się nad naprawą zrzadzonego zła. Cui bono? w jakim celu? z jakim ostatecznym efektem?

Zdrowy rozsądek, rozsądek obywatela, rozsądek Polaka każe stwierdzić niewątpliwie: sesja Sejmu rozpoczyna się; wkłada to na obie strony pewne obowiązki, które winny być spełnione. Rząd — tego mu nikt nie zaprzeczy — starał się zgromadzić i przygotować wszystko, co do normalnej pracy budżetowej jest potrzebne; zainicjował w swoim czasie konferencję budżetową, która — rzecz inna — nie z jego winy do skutku nie doszła; poszczególne Ministerstwa wysiłyli się, by preliminarz był gotów na czas; w ostatnich dniach Rząd wniósł do Sejmu projekty ustaw o kredytach do-

datkowych, czyniąc zadość życzeniom Sejmu i wymaganiom ustaw. Rząd nie zaniedbał niczego.

Dlatego niejedyn nie zrozumie, bo rozumieć nie jest w stanie, czemu się jeszcze przed rozpoczęciem dyskusji rzeczowych, już buduje przeciw Rządowi zasieki i barykady, już odpiera ataki, których nie ma, już gotuje się do walki, do której nikt nie wzywa.

A może to czasy takie, że w nas pesymistyczne wytwarzają się nastroje; może jednak nie będzie tak źle, jak się myśli i przypuszcza, może rozum, może ten partjotyzm, który już u nas nieraz cuda działał, odniesie i w tej chwili niepewności pełne zwycięstwo; może nie do załatwienia politycznych rozrachunków a do pracy poważnej, choćby wśród dyskusji gorącej, ale do pracy dyktowanej tylko i wyłącznie dobrem kraju, przystąpią ci, którzy na skutek dekretów Pana Prezydenta Rzeczypospolitej, zwołujących Sejm i Senat na sesję zwyczajną, zjawią się dziś na sali obrad.

go rana za wyjątkiem klubu BBWR., który zachowuje spokój i równowagę i nie zwołał żadnego posiedzenia. Burzliwy przebieg miały obrady Koła żydowskiego, gdzie omawiano sprawy wewnętrzne. Kluby opozycyjne omawiają na dzisiejszych posiedzeniach wyłącznie taktykę w czasie obecnej sesji.

Uroczystość ku czci Curie Skłodowskiej.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 31 października. Wczo rajsza uroczystość w Białym Domu w Waszyngtonie, związana z wręczeniem Curie Skłodowskiej daru w kwocie 50.000 dolarów na zakup jednego grama radu, miała przebieg niezwykle serdeczny. Prezydent Hoover podkreślił zasługi wielkiej uczzonej dla ludzkości i jej niezamordowaną pracę.

Komercjalizacja poczty.

Warszawa, 31 października. (AW). Ministerstwo Poczty i Telegr. przesało do Rady Min. projekt rozporządzenia, wprowadzającego nowe zasady rachunkowości pocztowej i oszacowania majątku pocztowego. Rozporządzenie to wprowadza pocztę, telegraf i telefon na dalszy stopień komercjalizacji.

Wzrost bezrobocia w Niemczech.

Berlin, 31 października. (AW). Bezrobocie w Niemczech wzrasta stale i w ubiegłym tygodniu doszło do 830 tys. osób. pobierających zasiłki. Ogólna liczba bezrobotnych przekracza 1 milj. osób.

Chiny znoszą sądy zagraniczne.

Pekin, 31 października. (A. W.). Rząd chiński ogłosił ustawę, mocą której wszystkie sądy zagraniczne na terenie Chin, wniesione będą z dniem 1 stycznia 1930. To samo dotyczy sądów mieszaných. Majątek sądów przechodzi na własność rządu chińskiego. Korpus dyplomatyczny w Pekinie zakomunikował rządowi chińskiemu, że nie zgadza się na tę ustawę i wystosuje odpowiedni protest.

Tragiczny wypadek na pogrzebie.

Rzym, 31 października. (A. W.). Podczas uroczystości pogrzebowych w Gragnago koło Carrary, wydarzył się w domu żałoby nieszczęśliwy wypadek. Gdy uczestnicy pogrzebu weszli do pokoju, gdzie spoczywała trumna, zawaliła się podłoga i 22 osób wraz z nieboszczykiem runęło do piwnicy. Z pod gruzów wydobyto 13 osób przeważnie ciężko rannych.

Ostatnie wiadomości giełdowe.

Lwów, 31 października. Na giełdzie akc. brak zainteresowania, tend. chwiejna, usp. słabe.

Na giełdzie zboż. tendencja utrzymana, usp. ożywione.

Oszczędzajcie!

(Z okazji Międzynarodowego Dnia Oszczędności).

W ciężkiej walce o codzienny byt każdy rozumny człowiek wybiega myślą poza obecną chwilę i walcząc o poprawę smutnej teraźniejszości, nie powinien jednocześnie zapominać o lepszym jutrze.

Dziś zdrowy i silny stoi człowiek u steru swego warsztatu pracy, tego źródła swych dochodów, lecz lata płyną, wraz z nimi ucieka zdrowie, słabną siły, źródło zarobków wyczerpuje się stopniowo, a cóż tu jeszcze mówić o nieprzewidzianej „czarnej godzinie“, co począć wtedy?

Każda uświadomiona jednostka, troszcząc się o przyszłość swoją i swej rodziny, o jednym musi pamiętać słowie, będącym symbolem podstawowej zasady życia i rozwoju, a która brzmi: oszczędność.

Uczciwa praca w połączeniu z rozumną oszczędnością, to najpotężniejsza broń każdego narodu i każdej jednostki w jej ciężkiej walce o byt. Jeżeli przyjrzymy się życiu narodów kulturalnych — czy to tych potężnych, które decydują o losach polityki światowej, jak Anglicy, Niemcy, Francuzi, czy też tych, które skromnie i cicho przędą historię swej pracy narodowej, jak Szwedzi, Norwedzy, Finowie — jeżeli porównamy ich warunki życiowe z warunkami u nas panującymi, ujrzymy uderzającą wprost różnicę, zachodzącą pomiędzy naszym, a ich sposobem bytowania: nędza została tam prawie zupełnie wyrugowana, kultura we wszystkich dziedzinach osiągnęła wysoki poziom, dostatek zaś i dobrobyt wycierają zewsząd. A wszystko to osiągnięto jako rezultat dwóch wyżej wymienionych zalet — pracy i oszczędności.

Czy zaleta ta ma pozostawać właściwością innych tylko narodów? 30-miljonowa ludność odrodzonego Państwa Polskiego może i powinna w szybkim tempie utrwalić podwaliny

Zmiany w podziale mandatów.

Warszawa, 30 października. (PAT.) Dnia 30 b. m. pod przewodnictwem prezesa Sądu Apelacyjnego w Warszawie, jako zastępcy generalnego komisarza wyborczego, odbyło się posiedzenie Państwowej Komisji Wyborczej. Wskutek orzeczenia Sądu Najwyższego, Komisja postanowiła unieważnić mandat z listy P. P. S. posłanki Markowskiej, natomiast przyznać ten mandat posłowi Pławskiemu, który wchodzi do Sejmu z okręgu 64 (Święciany). Poza to Komisja postanowiła unieważnić mandat posła Towarnickiego z listy państwowej Stronnictwa Chłopskiego i mandat ten przyznać posłowi Plucie, w miejsce zaś tego ostatniego z okręgu 47 (Rzeszów) przyznać mandat posłowi Januszowi.

życia gospodarczego. Należy jedynie wiernie i niezłomnie dążyć do urzeczywistnienia szlachetnego celu: nie dać się wyprzedzić innym narodom na polu pracy i oszczędności. Obowiązkiem tedy każdego świadomego obywatela jest stale i systematycznie oszczędzać i w ten sposób wspólnym wysiłkiem całego społeczeństwa utorować drogę do prawdziwego dobrobytu.

Jak z maleńkich cegiełek powstaje

okazały i imponujący gmach, a małe dopływy, jednocząc się, tworzą potężne morze, tak z drobnych kwot, składowanych przez rozumnych i uświadomionych członków społeczeństwa urasta olbrzymi kapitał, zasilający gospodarkę zarówno poszczególnej jednostki, jak i ogółu.

Jeżeliś, czytelniku, zrozumiał doniosłość i pożyteczność oszczędzania, śpiesz, nie zwlekając, do Kasy Oszczędności lub Banku Spółdzielczego i zapatrz się natychmiast w książeczkę oszczędności.

Oszczędzajcie!

Uchwały Komitetu Ekonomicznego.

Zwrot cła za eksportowane zboże.

Warszawa, 30 października. (PAT.) Komitet Ekonomiczny Ministrów na posiedzeniu 29 b. m. uchwalił ustanowić w myśl ustawy celnej czasowo na okres 5 miesięcy, zwrot cła w wysokości 4—6 zł. do 100 kg. w zależności od rodzajów produktów wywiezionych zbóż, a to jęczmienia, żyta, owsa, pszenicy i mąki, celem ułatwienia wywozu nadwyżki zbiorów oraz standaryzacji eksportowanego zboża

i mąki. Ze zwrotu cła będą mogli skorzystać ci eksporterzy, którzy przy wywozie wyżej wymienionych produktów przedstawia zaświadczenia, stwierdzające odpowiednią jakość. Zaświadczenia będą wydawane przez organizacje eksportowe, upoważnione do tego przez Ministra Przemysłu i Handlu. Odpowiednie rozporządzenie zainteresowanych Ministrów ukaże się w ciągu najbliższych dwóch tygodni.

Sprawa Centr. Banku Ziemińskiego.

Warszawa, 31 października. (AW.) Do Warszawy powrócił wicedyrektor departamentu pieniężnego Broniewski, który bawił w Paryżu celem przeprowadzenia rokowań w sprawie Centr. Banku Ziem. Około 6 listopada należy

się spodziewać wyjaśnienia co do warunków, na jakich mogłaby być dokonana emisja obligacji długoterminowych kredytu rolnego przez Centr. Bank Ziemiński. Warunki te nie zostały jeszcze dotychczas sprecyzowane.

Zmiany w G. P. U.

Ryga, 31 października. (P. A. T.) Z Moskwy donoszą, że zastępca przewodniczącego G. P. U. Trylissier został zwolniony z zajmowanego stanowiska. Trylissier był wybitną osobistością w G. P. U., ponieważ pod jego kierownictwem znajdowała się cała zagraniczna agentura G. P. U. Dymisję Trylissiera łączą z ostatnimi aferami szpiegowskimi, jakie miały

miejsce w Warszawie oraz ze sprawą Biesiedowskiego.

Moskwa, 31 października. (PAT.) Przewidywane są tu wielkie zmiany w składzie osobowym placówek zagranicznych, podyktowane jakoby tem, że urzędnicy przebywający zbyt długo zagranicą, zatracają wyczucie linii politycznej.

Dzisiejsze posiedzenie Sejmu zapowiada się spokojnie.

Warszawa, 31 października. (AW.) Zapowiedziane na dziś pierwsze w obecnej sesji posiedzenie Sejmu, jakkolwiek zawiera dość spory porządek dzienny, nie przeciągnie się zbyt długo. Również — o ile nie zajdą epizody nieprzewidziane, — obrady nie przyniosą żadnych momentów konfliktu między opozycją sejmową a Rządem. Posiedzenie będzie formalnym podjęciem pierwszego czytania preliminarza budżetowego na rok 1930/31, oraz 16 projektów ustaw o budżetach dodatkowych za poprzednie okresy. Ewentualnie zgłoszony będzie również wniosek zmiany regulaminu obrad Sejmu,

który zasadniczo pokrywa się z projektem, zgłoszonym w tej sprawie przez marszałka Daszyńskiego. W każdym razie obszerniejszej dyskusji nad sprawami, zamieszczonymi na porządku dziennym nie należy się spodziewać. Rozpocznie się ona na następnym posiedzeniu, które prawdopodobnie odbędzie się w poniedziałek. Już na tem prawdopodobnie posiedzeniu Sejm przystąpi do pierwszego czytania ustawy o kredytach dodatkowych za rok 1927/28, związanych ze sprawą b. Ministra Czechowicza.

Likwidacja zatargu w górnictwie.

Warszawa, 30 października. (PAT.) Dnia 30 bm. w Ministerstwie Pracy i Opieki Społecznej odbyła się konferencja między Radą Związku przemysłowców górniczych a Związkiem górników w sprawie zawarcia układu o warunkach pracy i płacy w górnictwie węglowym Zagłębia dąbrowskiego i krakowskiego. W wyniku konferencji strony uzgodniły swe stanowiska i podpisały układ, który wchodzi w życie z dniem 1 października 1929.

Wyjaśnienie.

Warszawa, 30 października. (PAT.) W niektórych organach prasowych pojawiły się notatki, dotyczące przebiegu konferencji, jaką odbył Prezes Rady Ministrów z delegacją Centralnej Komisji porozumiewawczej Związków pracowników państwowych. Prezydjum Rady Ministrów stwierdza, że redakcja opinii, wyrażonych przez Prezesa Rady Ministrów nie jest autoryzowana, a pochodzi tylko od autorów tych wzmianek prasowych.

Napad na emigranta.

(Telefonom od naszego korespondenta.)

Warszawa, 31 października. W Landwarowie, wkrótce po odejściu pociągu osobowego, zdążającego z Warszawy do Wilna, znaleziono nocy dziesięcioletniej w odległości kilkuset metrów od stacji pokrwawionego i nieprzytomnego mężczyznę. Okazało się, że nieznanymi złoczyńcami ograbili powracającego z Ameryki emigranta i wyrzucili go z wagonu. Stan jego jest bardzo ciężki.

Pożegnanie wicedyrektora kolei Swatona.

We środę 30 października br. odbyła się w sali konferencyjnej tutejszej lwowskiej Dyrekcji Kolei podniosła uroczystość pożegnania wicedyrektora Zygmunta Swatona, który z dniem 1 listopada br. przechodzi w stan spoczynku po 35-letniej służbie w kolejnictwie. W uroczystości tej wzięli udział wszyscy pracownicy Dyrekcji Kolei wraz z dyrektorem Prachtlem-Morawiańskim, który w bardzo serdecznych słowach podniósł wielkie zalety ducha, nieskazitelną charakter i wybitne zasługi ustępującego wicedyrektora, na polu kolejnictwa. Imieniem prawników kolejowych przemówił radca Urbanowski, zaś imieniem komitetu humanitarnego p. Ursel, który odczytał uchwałę komitetu, ustanawiającą stypendjum imienia p. Swatona dla dwojga dzieci kolejarzy, jako trwałą pamiątkę po nim. Następnie chór pod batutą p. Ranga odśpiewał szereg pieśni, poczem zabrał głos p. Zygmunt Swaton, w dłuższej mowie pożegnał się serdecznie z gronem współpracowników, dziękując im za tyle dowodów życzliwości i prosił o zachowanie go w swej pamięci.

GALICYJSKA KASA OSZCZĘDNOŚCI WE LWOWIE

UL. JAGIELLOŃSKA L. orj. 1.

ZAŁOŻONA W ROKU 1843.

jest najstarszą instytucją oszczędnościową w Polsce.

Przyjmuje wkładki w złotych i dolarach, od 8½ do 1½ przedpołudniem, od 5-tej do 7-mej popołudniu — i oprocentowuje je półrocznie, normalne złote po 9% — dolarowe po 7% w stosunku rocznym.

Wkładki na specjalne cele jak posag, na budowę własnego domu, na założenie własnego warsztatu i t. p. oprocentowuje wyżej, od normalnych. — Przyjmuje również wkładki premjowe podlegające kwartalnemu losowaniu z prawem wygrania od zł. 50.— do zł. 300.— każdego kwartału.

PODATEK RENTOWY OPŁACA Z WŁASNYCH FUNDUSZÓW.

WYDAJE SKARBONKI OSZCZĘDNOŚCIOWE.

Fundusz rezerwowy wynosi w nieruchomościach, efektach i gotówce — Zł. 3,157.488 gr. 86.

Konto czekowe Pocztowej Kasy Oszczędności Nr. 59941. Telef. Oddział Kasowy Nr. 773 hipoteczny Nr. 3977.

Własność umarłych.

Już na parę dni przed 2-gim listopadem widać symptomy zbliżającego się Dnia Zadusznego. Na targu pojawiają się całe masy mniej lub więcej „gustownych“ wieńców i różne upiększenia papierowe, a w mydlarniach blaszane palniki ze stearyną i specjalne lampki. Wszystko to ma służyć dla ozdobienia grobów naszych zmarłych.

Pomimo cały gruby na pozór materializm, tkwi w tem wszystkim głęboko ukryta mistyka, sięgająca prawiękowie. Żadna może z tradycji naszych nie ma tak bardzo szerokiego i ogólnoludzkiego charakteru, jak ta właśnie. Wszyscy bez różnicy rasy, narodowości i wyznania mają jedną wspólną pewność... wiedzą, że umrą.

Stosunek żywych do umarłych!... Ileby na ten temat można napisać...

U nas każdemu człowiekowi, który był w szkole średniej bez wątpienia przyjdą zaraz na myśl „Dziady“. Jednak tylko stuprocentowy mieszczuch może myśleć o tem, że to jest coś takiego, co działo się w Polsce przed wiekami i o czem sobie napisał Mickiewicz.

Bynajmniej! — Są jeszcze i dziś u nas zakątki, gdzie obchodzi się „Dziady“. Może nie tak poetycznie i nie z takimi akcesorjami, jak u Mickiewicza, ale obchodzi się.

Stosunek żywych do umarłych nie przybiera oczywiście nigdzie tak materialistycznej formy, jak u ludów pierwotnych. Wiele w s p ó ł c z e s n y c h nam plemion Ameryki Południowej i różnych archipelagów, rozrzuconych na Oceanie Spokojnym, hołduje przedziwnym nieraz obyczajom. Aby jednak wczuć się należycie w tę psychologię, trzeba by sobie uświadomić fakt, stwierdzony przez większość niemal etnografów. Jest nim zupełnie odmienna od naszej konstrukcja umysłowości pierwotnej, dla której „ten i tamten“ świat są jednako w o r e a l n e, jednakowo odczuwane i jednakowo przeżywane. Ludom dzikim zmarli objawiają się nawet w s p o t z y m s ł o w y. Tak np. plemiona brazylijskie są przekonane o tem, że to umarli właściwie szemrzą i zabawiają

*) Chociażby na Białej Rusi. Tylko że chłopcy bardzo niechętnie rozmawiają z obcymi na ten temat.

się, gdy wiatr porusza liśćmi i siomą lub wzieca tumany pyłu. Jednym słowem, człowiek pierwotny żyje ze swymi umarłymi tak, jak z żywymi, którzy go otaczają. Zmarli, w jego mniemaniu, komunikują się z nim i mogą mu wyrządzić wiele dobrego lub złego. Nic więc dziwnego, jeśli jaki Weddah z Ceylonu, Ko-ma-cho z Kalifornji lub Polinezyjczyk jest przekonany, że zmarły ma najrozmaitsze przedmioty, które do niego należą i których używam bezwzględnie dotykać lub zabierać nie wolno. Są one „tabu“. Wynika to już chociażby stąd, iż według dzikich przedmioty, których człowiek używa, są częścią jego samego, są nim samym, tak jak włosy, paznogie, ślina lub inna wydzielina. A więc ozdoby, ubranie, broń, to jakgdyby dalszy ciąg też przedłużenie osobistości, nietylko materialnie, lecz i mistycznie z nią związane.

W Nowej Gwinei rzuca się na grób mężczyzny jego łuk i strzały (polamane), a na mogile kobiety składa się

ubiór, w którym umarła i naczynia kuchenne. Łódkę z kory zatapia się, a niektóre przedmioty pali się lub zawieszają na drzewach. Nazywają się one wówczas w języku krajowców „elnary etay“ t. zn. obłożone klątwą. (Proceeding of the Queensland branch of the geographical Society of Austral Asia 1891 t. VII). Wdowa jest również własnością (rzeczą) zmarłego, a więc tak samo nietykalną — Tabu. Stąd też pochodzi ohydna tradycja palenia wdów na stosie. Po dzień dzisiejszy zdarzają się tego rodzaju okropności, gdyż mimo najostrzejszy nawet nadzór wojsk kolonialnych, trudno jest stale kontrolować to, co dzieje się w niedostępnych zaroślach dżungli.

U niektórych plemion północnej Australji panują pod tym względem mniej straszne obyczaje. „Itja“ (najmłodszy brat zmarłego) obcina wdowie włosy i rzuca je w ogień. Wdowa naciera się popiołem z włosów i nie zmywa go przez cały czas trwania żałoby. Gdyby tego nie uczyniła, wówczas, „atuirinja“ (duch zmarłego) zabiłby ją i zdarł mięso z kości. (Spencer i Gillen. The northern tribes of central Australia).

lją). Po skończonym okresie żałoby wdowa przechodzi na własność najmłodszego ze swych szwagrów. Widzimy więc, że ludy pierwotne mają zupełnie inny stosunek do przedmiotów niż my. Jakaś mistyczna więź łączy rzecz z człowiekiem. Dlatego to np. tak wyjątkowo rzadko zdarzają się wśród plemion północnej Australji targi o ziemię. Terytorja myśliwskie są bowiem nietylko własnością żywych. Stanowią one jeszcze ośrodki „tabu“, gdzie przebywają duchy tych, co powrotnie w danym plemienu narodzić się mają.

Daleko — bardzo daleko zawędrowaliśmy od naszych pocziwych wieńców i lampek zadusznyc. A przecież te lampki, te wieńce i inne wzruszające nieraz swą naiwnością ozdoby, to także podziwki własności zmarłych.

Pod każdą szerokością geograficzną człowiek tęskni do nieśmiertelności.

I nasi zmarli mają i powinni mieć swoją „własność“. Jest nią wspomnienie i umiłowanie wielkości, tłące się słabiej lub silniej w sercu każdego człowieka. Dr. E. S.

CZEŚĆ URZĘDOWA.

Lwów, dnia 31 października 1929.

RUCH SŁUŻBOWY

W MINISTERSTWIE SPRAWIEDLIWOŚCI.

Pan Prezydent Rzeczypospolitej postanowieniem z dnia 22 października 1929 r.

przeniósł w stan spoczynku: Antoniego Eugenjusza Feigla, Sędziego okręgowego w Stryju, oraz zamianował:

Prokuratora Sądu Okręgowego we Lwowie D-ra Wiktora S w o b o d e — Wiceprezesa Sądu Apelacyjnego we Lwowie;

Wiceprokuratora Sądu Okręgowego we Lwowie Stanisława Romana Zubrzyckiego — Wiceprokuratora Sądu Apelacyjnego we Lwowie.

Sędziego Okręgowego śledczego w Nowym Sączu D-ra Jana Korzonka — Sędzią Sądu Okręgowego w Nowym Sączu;

Asesora sądowego w okręgu Sądu Apelacyjnego we Lwowie Jarosława Antoniego Piaseckiego — Sędzią okręgowym śledczym w Kołomyi.

(„Monitor Polski“ Nr. 250 z dnia 29 października 1929).

W dzień zaduszny — w święto umarłych.

Wielcy duchem o śmierci i życiu pozagrobowym.

...Ktokolwiek ziemi oddał skarb najdroższy i w puste kąty wracał sam uboższy o całą miłość umarłą, ten w dniu jesiennym, mglistym listopada bóle, tęsknoty swoje wypowiada na cichym grobie cmentarza.

(Marja Konopnicka).

Może niema na świecie żalu tak gorzkiego, jak ten, kiedy dusza, którą człowiek ukochał promienną... gaśnie. To jakby słońce gasło.

(Eliza Orzeszkowa).

Umarli żyją i poruszają się wśród nas, a działanie ich jest rzeczywiste, skuteczniejsze niż moglibyśmy przypuszczać. Pod kamienną płytą, która w mniemaniu naszym ich więzi, zostaje tylko trochę popiołów, które radzi byli zapewne otrząsnąć z siebie i które wspominają ze wstrętem. Wszystko to,

co stanowiło rzeczywistość ich jaźń, pozostało wśród nas.

(M. Maeterlinck).

Są ludzie, którzy osiągnęli na ziemi główną siłę; nie bali się zstąpienia do grobu... toteż śmierć ich jest tylko jakąś tajemnicą poważną, pełną czci i smutku.

(Stefan Żeromski).

Z głęboką rozkoszą rozmyślam czasami, że wkrótce wiedzieć będę, co to są mroki mogiły, i mam to przeświadczenie wewnętrzne, że moje nadzieje światła nie zostaną zawiedzione.

(Victor Hugo).

Umarłym należy się pamiętać... utrzymanie stosunku z nimi przez wpojenie i utrwalenie we własnym życiu ich zasad; jeśli były pocziwe... przyprowadzenie do skutku ich zamiarów, jeżeli były szlachetne.

(Narcyza Żmichowska).

LEON PINIŃSKI.

Jacek Malczewski.

(Wspomnienie pośmiertne).

(Dokończenie.)

Jako gorący od lat wielu wielbiciel sztuki Malczewskiego pokochałem też szczerze jego zagadkowe kompozycje i bajeczne twory fantazji, nie wyłączając postaci *faunów, sfinksów, charpij i aniołów śmierci*. Otwarciem wszakże wyznają, że byłbym wolał, gdyby im się nie oddawał z taką wyłączością, lecz obok tego obierał tematy bardziej zrozumiałe, tradycją ustalone, w których skutkiem tego psychika poszczególnych postaci była już niejako w głównym zarysie samą treścią zaznaczona. Mam tu na myśli tematy biblijne lub też zaczerpnięte z legend dotyczących się życia Świętych, nie mniej też przedmioty wzięte ze znanych podań ludowych, spopularyzowanych naszą rodzimą albo też dobrze znaną obcą poezją epiczną czy dramatyczną. Motywów i zjaw zaspokajających skłonność artysty do fantastyczności znalazłoby się i tu podostatkiem a stałyby się one bardziej przystępnymi dla widza. Lubo wiele z tych przedmiotów było opracowywanych w sztuce malarzkiej nader często i to przez najznakomitszych mistrzów, toć jednak artysta tej miary, co Malczewski, nie potrzebował się obawiać porównania z innymi. Owszem właśnie mogła się w tem współzawodnictwie oryginalność naszego mistrza o tyle świetnie zaznaczyć.

Wyobraźmy sobie tylko n. p. po-

stacie Mojżesza, Saula, któregoś z proroków w odpowiedniej sceneryj, lub też dzieje Judyty albo Estery w interpretacji Malczewskiego! — mogłoby to wypaść wspaniale i zyskać łatwiej uznanie także zagranicznej krytyki. W szczególności żalowałem bardzo, że żaden z pysznych typów starczych mistrza Jacka nie otrzymał roli n. p. Świętego Hieronima, głębokiego myśliciela i pokutnika pustelniczego a żaden z jego świetlanych rycerzy młodzieńczych nie został powołany do walki z potworem smoczym w obronie pięknej księżniczki, a więc do tak znanej i popularnej roli Świętego Jerzego. Te i liczne inne legendy z bogatych podań hagiologii to przedmioty, można powiedzieć, jak stworzone dla artystycznego uzdolnienia naszego mistrza. Nie dał się on jednak do podjęcia podobnych tematów nakłonić. Był tak przywiązany do swobody artystycznej i zupełnej niezawisłości od jakichkolwiek obcych przykładów i wzorów, iż z góry unikał tych dróg, po których stąpali już inni. Nawet jeżeli wyjątkowo przyjął temat dawniej często już opracowany (n. p. historję Tobiasza), to najusilniej strzegł się pozorów reminiscencyj i wszystkie go, coby mogło choć w jakimś drobnym szczególe trącić naśladownictwem.

Bardzo często w rozmowach przyjacielskich zalecałem mu głównie sceny religijne z Nowego Testamentu. Tym istotnie poświęcił artysta kilka prac w późnym a nawet już końcowym okresie swej twórczości. Odtworzenie postaci Chrystusa a budzi w tych scenach główne nasze za-

interesowanie; jest ono kreacją bardzo indywidualną, wolną od naśladownictwa, co na żywe zasługuje uznanie. Wolelibyśmy wszakże w obliczu Jezusa, miasto dominującego tu wyrazu posępnego myśliciela, dostrzec więcej serca, uczucia i porywu poświęcenia. Może nieco zbyt już późno zwrócił się Malczewski ku opracowaniu scen z życia Chrystusa, wtedy, gdy wogóle w postaciach jego przeważa wyraz wyłącznie prawie smutku i przygnębienia.

Dziś, kiedy niestety już do przeszłości należy przebogata produkcja malarzka, którą nas przez przeszło pół-wieku darzył Malczewski, warto zastanowić się nad tem, o ile jego spuścizna może oddziaływać skutecznie na twórczość młodszych generacyj. Otóż sam artysta, jakkolwiek był przez szereg lat profesorem krakowskiej Akademji sztuk pięknych, zapatrywał się skrajnie sceptycznie na skuteczność nauki malarzkiej a niemniej też wpływu przykładów i wzorów na rozwój sztuki. Żywo zachowałem w pamięci jego charakterystyczne powiedzenie podczas inauguracyjnej uroczystości podniesionej do rangi „Akademij“ Szkoły malarzkiej krakowskiej, w której to inauguracji jako ówczesny namiestnik Galicji uczestniczyłem. Oto, co mi „na ucho“ powiedział wówczas Jacek: „Przyznam się, że się w gruncie wstydzę, żeście mnie zamianowali profesorem Akademji, a i inni z nas profesorów wstydzić się powinni. Pensję, które pobieramy, to synekury, boć przecież nikogo artyzmu nauczyć nie można“.

Zdanie to uważam za paradoks za-

bawny, lecz, gdyby go wziąć na serio, w praktyce nader niebezpieczny. Oczywiście, że ani geniuszu, ani nawet talentu artystycznego nauką w nikogo wszczepić nie można. Bywały też niezawodnie w różnych epokach szkoły malarzkie, które skostniały pedanterją tamowały wszelki śmielszy indywidualny poryw i doprowadzały do akademickiej konwencjonalności. Ale z tego nie wynika wcale, by należało lekceważyć naukę w sztuce malarzkiej, owszem, nawet najświetniejsze uzdolnienie artystyczne bez niej rozwijać się nie może. Świadczą o tem przykłady największych mistrzów malarzkiej sztuki; wszyscy oni przeszli gruntowne studia w czasie swej młodości a i następnie z mozołem i w ciągłej pracy tworzyli; żaden z nich nie był lekko, jakby intuicją zdobywającym laury „autodydakty“, i nie był nim też w szczególności nasz Malczewski. Lekceważenie nauki i zaniedbanie nieustannego studjowania natury doprowadza niechybnie w sztuce malarzkiej nawet znakomite talenty do wypaczenia.

Dzisiejszy, iście przerażający upadek malarstwa, który widzimy niestety tak u nas, jak i w innych krajach, jest wynikiem nietylko braku twórczych talentów, ale także niedostatecznego wykształcenia i zaniedbania studiów z natury. Głoszone i hałaśliwie reklamowane hasła jakichś różnorodnie nazywanych prądów „modernistycznych“, nie są w stanie pokryć nieudolności i nieuctwa. Jeżeli nam tak często rzekomą „moderniści“ przedstawiają w swych malarzskich wybrykach postacie ludzkie podobne

Miejska Komunalna Kasa Oszczędności we Lwowie.

Do rzędu poważnych instytucji finansowych w naszym mieście należy Miejska Kasa Oszczędności, która dzięki nieustrudzeniu uprawianej propagandzie zmysłu oszczędności wśród szerokich sfer ludności naszego miasta zdołała zgromadzić u siebie bardzo poważne kapitały, które zasila wydatnie wszelkie dziedziny gospodarcze go życia. — Jako instytucja społeczna, służąc swą pracą idej podniesienia dobrobytu ludności Lwowa, może Kasa

z zadowoleniem patrzeć na owoce swej pracy.

Najwięcej uwagi poświęca Kasa działowi wkładek oszczędności, które w tym roku wykazują znaczny wzrost tak pod względem wysokości wkładów, sięgających per 1 października b. r. kwoty zł. 45,019,451.— jak również pod względem ilości stron, których przeciętna dzienna cyfra dochodzi do 650.—.

PÓLROCZNY WZROST WKŁADEK OSZCZĘDNOŚCI W OKRESIE ZŁOTOWYM



W końcu 1928 roku założyła Kasa Oddział I. przy ul. Gródeckiej l. 60, który po rocznej pracy wykazuje stan wkładów zł. 2,000,000.—. Szybki wzrost tego Oddziału skłonił Zarząd Kasy do organizacji drugiego, który jeszcze w tym roku zostanie otwarty przy ul. Żółkiewskiej l. 75. — Gorącą pieczęcią otacza Kasa również „Szkolne Kasy Oszczędności“, zorganizowawszy dotychczas 50 szkół, które na przeszło 13,000 książeczkach wkładkowych złożyły zł. 43,000.—. Kwota ta powstała z drobnych często z groszowych pozycy oszczędzonych przez młodzież szkolną.

W działalności kredytowej Kasy na pierwsze miejsce wysuwają się kredyty udzielone na budowy oraz kre-

dyty hipoteczne, których udzielono w tym roku na zł. 9,586,450.—. Dzięki racjonalnemu rozdziałowi tych kredytów, dokonano z jego pomocą znacznej ilości remontów, nadbudów oraz wykonano cały szereg nowych domów i mieszkań, łagodząc w ten sposób choć w części klęskę mieszkaniową.

Dział kredytów wekslowych opiera się przede wszystkim na kapitałach uzyskanych drogą wkładek oszczędności. — Przyznany przez Bank Polski redyskont uważany jest zasadniczo jako rezerwa płynności, wykorzystuje go zatem Kasa w bardzo skromnych rozmiarach, mimoto zdołała udzielić w tym roku kredytów wekslowych na kwotę zł. 102,823,446.25, które

postępuje wznoszenie się powrotne w górę. W dziedzinie sztuki ma się też obecnie i tę okoliczność na zawadzie, iż coraz będzie trudniej znaleźć artystów, którym można z pełnym spokojem powierzyć zadanie kształcenia innych. I dziś już spotyka się niestety gdzieś na katedrach wyższych nawet uczelnij „artystów“ — *sit venia verbo* — którym lepiej było, gdyby można z a k a z a ć malować, aniżeli zlecać nauczanie tej sztuki.

Wielkie dzieło w dziedzinie sztuki malarskiej, jakiego dokonał w ciągu swej długoletniej kariery artystycznej mistrz Jacek Malczewski, powirno, wbrew jego sarkastycznej uwadze o wartości nauczania, wywierać dodatni i silny wpływ d y d a k t y c z n y na młodych. Był on malarzem na wskroś oryginalnym aż do granic daleko posuniętej ekscentryczności, a przecież nigdy nie wyszedł z malarskiej roli bystrego obserwatora i wyszkolonego odtwórcy przyrody. Fantazji jego, głębi myślowej, poetyzowania zagadkowym symbolizmem inni się od niego nauczyć nie potrafią i lepiej, żeby się o to nie kusili; ale dla problemu malarskiego, jak patrzeć na przyrodę i jak jej życie odtwarzać techniką barw, znajdują w nim zawsze wzór nadzwyczaj cenny i pouczający. Niech go wprost nie naśladować — on sam, wróg naśladownictwa w sztuce, z za grobu by im takiego niewolniczego uznania zabronił — ale niech go cenią, badają szczegóły jego metod malarskich i niech w tem, co go miłstrzem czyni, starają się mu sprostać.

do kregli, naturę wiosenną wyglądającą jak szpinak na półmisku a budowle rozmaite w kształtach połamanych zabawek dla dzieci, — to żadna pretensjonalna etykieta takich poronionych produktów ani nie uniewinni ani nie wytłumaczy. Niczego też to nie dowodzi, iż się znajduje pewną ilość niedouków lub snobów, którzy upatrują w tem objaw uprawionych, śmiałych i nowych prądów w sztuce, to jest bowiem tylko wynikiem zrozumiałego faktu, iż z upadkiem sztuki idzie w parze obniżenie dobrego smaku, jeżeli nie u ogółu, to przecież u pewnej części publiczności.

Nie brak wszakże naodwrot w krytyce głosów nawołujących do wydobycia się z tej dekadencji, głównie przez zastosowanie metod dawniejszych, uznanych mistrzów, którzy umieli lepiej patrzeć na otaczającą ich przyrodę i przez pryzmat własnej, lecz ukształconej indywidualności sumiennie ją odtwarzać. A jeżeli nieraz w dawniejszych epokach nadmiernie panowała tendencja pretensjonalnego „u p i ę k s z a n i a“ przyrody, to zawsze był to kierunek o wiele mniej niebezpieczny, aniżeli częste dzisiejsze wypaczenia, które śmiało nazwałoby można „w y k r z y w i a n i e m“ się przyrodzie.

Czy przyjdzie znów w sztukach plastycznych w zakresie ogólniejszym do jakiegoś zdrowego „r e n e s a n s u“ w niedługim czasie? — trudno przewidzieć. W stosunkach życiowych n. p. w życiu politycznym, społecznym lub ekonomicznym, a także w ewolucji kulturalnej szybszym naogół tempem toczy się u p a d e k, aniżeli

w znacznej mierze wspomogły nasz przemysł, handel, i rękodzieło.

Podnieść również należy pracę „Oddziału zastawniczego“, który służąc wszystkim warstwom ludności drobnym kredytem, udzielił w tym roku przeszło zł. 6,000,000.— zaliczek pod zastaw wartościowych przedmiotów. Możliwość ratalnej spłaty otrzymanych pożyczek przyczyniła się w wysokim stopniu do znacznego rozwoju tegoż oddziału.

Fundusze rezerwowe Kasy sięgają kwoty zł. 2,339,855.—. Ważnym momentem budzącym szerokie zaufanie

dla Kasy jest fakt, że Gmina miasta Lwowa, jedna z najzamożniejszych w naszym państwie, przyjęła pełną porękę za wypłaty i oprocentowanie wkładów oszczędności.

Jak z tego pobieżnego przeglądu działalności Kasy wynika, mimo trudnych naogół warunków, w jakich rozwija się nasze życie gospodarcze, Kasa Oszczędności m. Lwowa osiągnęła bardzo poważne wyniki swej pracy i przez zebranie poważnych kapitałów stała się żywym czynnikiem rozwoju naszego miasta.

Czerwony Krzyż.

Stał się symbolem miłosierdzia i altruizmu; budził sentyment i cześć; na jego widok kryły się dobrym śmiechem gasnące oczy żołnierza; ustawał przed nim huragan armatnich pocisków. Jak sen cichy, dobry, niezapomniany przywidzi się niejednemu w życiowym wieczorze postać w białej szaty odziana, z czerwonym znakiem na ramieniu, co ukojenie niosła w chwilach bólu i męki, w czasie owym, gdy światy walić się zdawały.

Czerwony Krzyż! Przyszedł, by kres położyć zwyczajowi, iż się ranego dobijało przeciwnika, przyszedł, by wśród oparów krwi i wałów trupów działać w imię dobra i szczęścia ludzkości.

Położył kamień węgielny pod jego istnienie Henryk Dunant w r. 1859. Jego potężna książka „Wspomnienie z pod Solferino“ obudziła zażyte — zdawało się dotychczas — sumienie cywilizowanych narodów. W dniu 22 sierpnia 1864 delegaci 14 państw proklamowali uroczystie w Genewie nietykalność rannych wojennych, służby sanitarnej, ambulanśów i szpitali. Purpurowy krzyż na białym tle miał być godłem, pod którym ochronę znaleźć miało cierpienie. Od owej chwili rozrasta się jego działalność i jego znaczenie. I tak w r. 1912 powierzono Międzynarodowemu Komitetowi Czerwonego Krzyża opiekę nad jeńcami wojennymi, w r. 1919 na wniosek Henryka Davisona, prezydenta amerykańskiego Czerwonego Krzyża powstała Liga Towarzystw do walki z epidemjami; w r. 1920 Komitet Międzynarodowy Czerwonego Krzyża założył Unję Międzynarodową pomocy dla dzieci.

W dniu 18 stycznia 1919 występuje na widowieństwo po raz pierwszy w historii Polski Czerwony Krzyż.

W ciężkich dla Państwa i Narodu chwilach przyszło mu się konsolidować. Dymity jeszcze na polskich ziemiach dogasające zgliszczka spalonych domostw, płynęła jeszcze szkarłatna struga krwi walczącego na frontach polskiego żołnierza. Polski Czerwony Krzyż wyteńczył musiał wszystkie swe siły; opatrywał żołnierzy, ratował ginącą od głodu i chorób ludność cywilną, a nie ustał w swej pracy i wtedy, gdy ucichła wojenna zawierucha; trzeba było pomyśleć o zdemobilizowanym żołnierzu, o inwalidzie, o jeńcach wojennych, o sierotach po poległych, trzeba było stanąć do walki z nowym wrogiem, z niszczącymi ludność epidemjami.

Przed Czerwonym Krzyżem stoją w dalszym ciągu wielkie zadania: poza zadaniami, które spełnia w czasie pokoju, musi pracować nad przygotowaniem się do jak najlepszego wypełniania swych obowiązków w przyszłości. Przypomnieć tu tylko się godzi, akcję Polskiego Czerwonego Krzyża na terenie Wschodniej Małopolski w r. 1927 w czasie klęski powodzi, gdzie wysłano natchmiast 3 szpitale, dokonano 33,000 szczepień i wydezynfekowano 3,500 studziń.

W dniu 10 listopada tego roku święcić będzie Polski Czerwony Krzyż dziesięciolecie swego istnienia. Uczci go całe społeczeństwo nietylko uczuciem wdzięczności ale i chętną ofiarą. O tem nie zapomni, bo mu zapomnieć nie wolno. Zachęta nawet zbyteczna.

M. P.

W sprawie wizytatora szkół Stefana Halibeja.

W ostatnich tygodniach wystąpiła pewna część prasy polskiej z ostrymi zarzutami przeciwko wizytatorowi szkół powszechnych w Lwowskiem Kuratorjum, p. Stefanowi Halibejowi, obwiniając go o wybitnie wrogie działanie przeciwko Polakom i polskości w okresie walk polsko-ukraińskich w latach 1918—1919. Sprawa ta uzyskała nawet pewien rozgłos.

W związku z tem, podajemy obecnie tekst odręcznego pisma, wystosowanego do p. Stefana Halibeja przez P. Ministra W. R. i O. P. Sławomira Czerwińskiego, a zakomunikowanego nam przez Kuratorjum O. S. L. Czynnymy to w tem przekonaniu, że pismo to może przyczynić się do odpowiedniego naświetlenia sprawy i uspokojenia poruszonych nią umysłów.

Oto brzmienie wspomnianego pisma:

Warszawa, dnia 29 października 1929. Nr. I. Prez. 6469/29.

Do Pana Stefana Halibeja p. o. Wizytatora Szkół w Kuratorjum Okręgu Szkolnego Lwowskiego we Lwowie.

Od dziesięciu lat po uzyskaniu rehabilitacji służy Pan Rzeczypospolitej Polskiej i służy pan dobrze.

Mimo to od niedawnego czasu pewne organa prasy polskiej poczęły miotać na Pana szereg oskarżeń.

Skądinąd wiadomo mi, że z drugiej strony niektóre sfery społeczeństwa ukraińskiego nie szczędziły Panu goryczy za — ich zdaniem — zbyt lojalną służbę Państwu Polskiemu.

Podnoszone obecnie przeciw Panu oskarżenia i przytoczone dotychczas dowody, mające jakoby udowodniać słuszność tych oskarżeń zbadałem i na tej podstawie zawiadamiam Pana, że nie utracił Pan zaufania Pańskich władz przełożonych. — Przeciwnie, chciałbym Pana niniejszym pismem umocnić na drodze, którą Pan od dziesięciu lat konsekwentnie kroczy i zachęcić Go, by z tej drogi nie dał się Pan zepchnąć żadnym nieodpowiedzialnym żywiołom.

Minister
Podp.: Sł. Czerwiński.

Oszczędzajcie! Oszczędzajcie! Oszczędzajcie!

Monter Władysław Cholewa, grasujący na Gródeckim w roli pokątnego lekarza, skazany został wczoraj na ośm miesięcy ciężkiego więzienia. W ciągu przymusowych rekollekcji niejednokrotnie nasunie mu się znane przysłowie: „Pilnuj szewcze kopyta!”

Zamach samobójczy dozorca domu. Wczoraj o godz. 3 popołudniu targnął się na życie Grzegorz Wróbel, dozorca domu przy ul. Kleparowskiej 3, który zażył silną dawkę kwasu solnego. Pogotowie ratunkowe odwiozło go do szpitala. Powód samobójstwa niezany.

Kradzież kieszonkowa. Wczoraj zgłosił się w wydziale śledczym dr. Izidor Preminger z doniesieniem, że wczoraj podczas bytności w kinie „Palace” nieznaną sprawcą skradł mu z kieszeni portfel, zawierający 50 zł. oraz bilet do kina „Palace”.

Samobójstwo nieznaną kobiety. Wczoraj w rzeczywistości przy ul. Sykstuskiej 23, jakaś nieznaną kobietą w zamiarze samobójczym skoczyła z I p. na podwórze tej realności. Zawezwane Pogotowie ratunkowe odwiozło ją do szpitala. Dochodzenia w toku.

STOLECZNA

Zaprzeczenie. Jedno z pism codziennych w dniu 29 b. m. opublikowało, jakoby p. Minister Przemysłu i Handlu S. Kwiatkowski, przemawiając na jednym ze zgrupowań, zorganizowanych przez »Ligę Samowystarczalności Gospodarczej«, miał użyć wyrażenia: »Tylko samowystarczalność zapewni Polsce dobrobyt«. Ministerstwo Przemysłu i Handlu w związku z tem oświadcza, że p. Minister takiego wyrażenia w swoim przemówieniu nie użył.

KRAJOWA

BIALYSTOK. Oddział Polskiego T-wa Przyrodniczego. W gmachu państwowego seminarjum nauczycielskiego w Białymstoku odbyło się zebranie nauczycieli szkół miejscowych, w celu założenia w Białymstoku oddziału Polskiego T-wa Przyrodniczego, którego centrala znajduje się w Warszawie. Wszyscy obecni na zebraniu jednomyślnie uznali potrzebę założenia takiego towarzystwa, stwierdzając, że nauczyciel-przyrodnik winien stale utrzymywać kontakt z kolegami, czy to dla wymiany posiadanych okazów przyrodniczych, czy w celu odbywania wspólnych wycieczek lub wypowiedzenia się i usłyszenia zdania innych na temat coraz to nowych sposobów nauczania przyrody. Po zapoznaniu się z statutem, wybrano zarząd, na czele którego stanęła jako prezesa p. Wyrzykowska, i nakreślono program pracy na najbliższą przyszłość.

podtrzymywała ich już piecza wielkiego reżysera, ożywiającego najskromniejszego artystę i powołującego wraz z nim do życia jego kreację. Ten tłum żył, a postacie odcinały się żywo od siebie, zapadały natychmiast w pamięć, mimo, iż odnosiło się wrażenie, że znaczna część zespołu była dosyć świeża i niedoświadczona, tak, że główny sukces indywidualnej gry każdego z nich przypisać należy reżyserowi. Jest to prawdziwy pokaz sztuki reżyserskiej, wydobywania maximum owocnego wysiłku z każdego artysty, pogłębiania każdego momentu bez względu na to, czy będzie on zauważony, czy nie, przez widownię. Ci ludzie mówią tak, jakby tekst wychodził im z duszy i z myśli, a nie z egzemplarza. Wydaje się, że mogliby powiedzieć co innego — i to jest sukces największy pracowitego dążenia do pełnej naturalności, do przejmowania się słowem każdym i momentem. Lecz mimo to zaznaczały się indywidualne różnice w plastyce poszczególnych postaci.

Z pośród profesorów, absolutnie najlepszym był stary okularnik Wilkosz p. Wołłejki. Rolę Smugonia, wielką rolę Stefana Jaracza, grał dzielnie i z przejęciem p. Mikołajewski, choć w sposób może zbyt prymitywny. Przedstawicielki ról niewieścich, p. Dziewońska i Zielińska, były pełne taktu i naturalności. Natomiast nieco nienaturalnym wydawał się administrator.

Powodzenie w przepełnionej sali teatralnej było pełne i kompletnie zasłużone.

Z sali sądowej.

Rozprawa o fałszerstwo testamentu ś. p. Tyszkowskiego.

Rozprawa przemyska budzi z dniem każdym większy niesmak. Oskarżenia i pewna część świadków wprost wysilają się, by obniżyć godność ludzką. Przy konfrontacjach zaklina się każdy, iż on jedynie i wyłącznie mówi prawdę. Jeden drugiego ob-

ciąża, wypływają fakty, potęrające wyraźnie o szantaż.

Wczoraj przesłuchiowano w dalszym ciągu Niezdrope, Boberskiego i Wiesnera. Boberski obciążał silnie Haszla-kiewicza.

Afera poborowa.

W trzecim dniu procesu majora dra Urbanowicza, po zgłoszonych wnioskach obrony Trybunał postanowił do wniosków tych się przychylić i w tym celu całą sprawę skierować z powrotem do sędziego śledczego.

Oskarżony odpowiadał w dalszym ciągu na zarzut brania łapówek, zaprzeczając wszystkim podnoszonym w oskarżeniu faktom. Z kolei zabrał głos jego obrońca dr. Proch, który celem uzasadnienia swoich wniosków, rzucił ogólne tło na całą sprawę, twierdząc, że oskarżony jest niewinny i padł ofiarą psychozy. Mówca oświadcza, że aresztowanie lekarza wojskowego pod tak ciężkimi zarzutami wywołało w społeczeństwie konsternację, ponieważ społeczeństwo, które z danin i podatków wojsko utrzymuje i dostarcza rekruta, musi mieć gwarancję,

że pobór odbywa się zgodnie z przepisami.

Obrońca postawił wniosek przesłuchania owych 58 poborowych, zwolnionych przez oskarżonego majora dra Urbanowicza, jako chorych, a ponadto wnioski na powołanie nowych rzeczoznawców z grona lekarzy wojskowych, albowiem obecni rzeczoznawcy również byli pod wpływem psychozy. Sąd po naradzie wnioski te dopuścił i w tym celu akta sprawy odesłane zostaną z powrotem sędziemu śledczemu do uzupełnienia.

W dniu dzisiejszym dr. Proch wygotuje pisemny wniosek do Wydziału karnego Sądu wojskowego o zwolnienie z aresztu śledczego majora dra Urbanowicza i pozostawienie go na wolnej stopie.

Skrytobójcze morderstwo lekarza przy ulicy Potockiego.

Wczoraj wieczorem około godz. 5.30 poruszona została dzielnica Nowy Świat wiadomością, iż w górnej części ul. Potockiego, opodal klasztoru SS. Bazylijanek, leżą zwłoki zabitego mężczyzny.

Niebawem zjawili się na miejscu przedstawiciele P. P. i Komisarjatu dzielnicowego, przybyło również Pogotowie ratunkowe, którego pomoc okazała się niezbędną, gdyby ów mężczyzna dawał jeszcze jakieś znaki życia.

W tej części miasta panują niestety takie ciemności, iż z trudem odnaleziono ofiarę mordu i stwierdzono zarazem, iż jest to miejsce wprost wymarzone dla wszelkiego rodzaju zbrodni, a jednak mieszkają tam ludzie, którzy opłacają podatki i mają prawo żądać od Gminy bodaj najprymitywniejszych świadczeń.

Ze znalezionych dokumentów przekonano się, iż ofiarą skrytobójczego mordu, a mianowicie strzału, danego z tyłu w głowę, jest lekarz z oddziału chorób wewnętrznych Szpitala powszechnego, 31-letni dr. Jarosław Mikołaj Teleszewski, zam. z matką przy ul. Szeptyckich 40.

Energicznie prowadzone śledztwo wyjaśni niezawodnie w ciągu najbliższych godzin tło zbrodni i doprowadzi do ujęcia kobiety, z którą świadkowie widzieli zamordowanego tuż niemal przed dokonaniem zbrodni.

Jak się w ostatniej chwili dowiadujemy, wszelkie poszlaki wskazują na to, iż skrytobójczego mordu dopuściła się naręczona zamordowanego, dr. Marja Maćków, lekarka, zamieszkała w Rynku pod l. 41. O godz. 4-tej rano odprowadzono ją do aresztu. Śledztwo trwa w dalszym ciągu.

„Lwowski Gong“.

Urodził się nam wczoraj nowy teatr rewjowy w dawnej sali Colosseum, który przybrał nazwę »Lwowski Gong« i tem zaznaczył, że pragnie związać się na czas dłuższy z naszym terenem. Przedstawienie inauguracyjne odbyło się wczoraj i na podstawie odniesionych na niem wrażań, można życzyć przybyszom, którzy stali się już tubylcami, aby proces aklimatyzacji poszedł im gładko i sprawnie i

aby nici wzajemnego porozumienia nawiązały się między nimi a publicznością, co jest dla takiego teatru rzeczą najważniejszą. Pod tym względem wiele już wczoraj zrobiono.

Teatr ten, którego zespół w przeważnej części przybywa z Krakowa, po dłuższym tam pobycie, i który w czasie wakacji zaprezentował się z powodzeniem w Warszawie, co dla zespołu t. zw. prowincjonalnego jest

w stolicy rzeczą niełatwą, jest sympatyczny, pełen werwy, naturalny, miną nie nadrabia, braków pewnych, związanych może z przeprowadzką, nie ukrywa, ma natomiast wcale znaczne widoki rozwoju. Program jest łatwy, popularny a wykonany zresztą i z taktem. Jest w charakterze tego teatru trzykrotnie coś pośredniego między prowincją a stolicą, a ułokowaliby go można gdzieś pośrodku między śródmieściem, a dalszemi dzielnicami. Nawet utwory zawodowych dostawców kabaretowego towaru z Warszawy wypadają w tej interpretacji prosciej i naiwniej, co ma pewien wdzięk.

Artystki są sympatyczne, zdolne i mają wszelkie dane rozgrzania serc publiczności męskiej, co jest rzeczą ważną dla powodzenia teatru. Odnosi się to w pierwszym rzędzie do p. Hanki Runowieckiej, której parodie gry pp. Pogorzelskiej i Ordonówny były pełne temperamentu, spostrzegawczości, inteligencji i rzadkiego u artystek humoru i zmysłu karykatury. Z Ordonki zrobiła się hyperordonka, publiczność pokładała się ze śmiechu, a samemu oryginałowi, gdy pojawi się we Lwowie, trudno już potem może będzie uniknąć posądzenia, że jest własną swoją karykaturą. Dobrą w numerach charakterystycznych jest p. Leonowiczowa, p. Popielewska kokietuje skutecznie czarną czupryną i oczyma, p. Skonieczny, znany z warszawskich teatrów komediowych, doskonale grał pijaka, p. Belski jest komikiem rutynowanym widać i pracowitym, p. Jastrzębiec, kierownik przedsięwzięcia, ma tuszę i humor, oraz autorytet, które ułatwiają konferencjerowi jego rolę, jego zastępcą natomiast w drugiej części programu p. Czubulski, jest tak chudy, że niema widać dla niego dość wąskiego kołnierzyka, a widać lekka się, że za chwilę wyjdzie cały przez zbyt szeroki gorły otwór garderoby.

Jednym słowem, zrozumiałe i atrakcyjne, swoboda, wdzięk i naturalność zespołu każą się spodziewać, że publiczność lwowska zaprzyjaźni się z teatrykiem, który się oddał w jej opiekę, i umożliwi mu tu dłuższy pobyt.

Termin wiosenny egzaminów dojrzałości eksternistów.

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Lwowskiego podaje do wiadomości interesowanych, że gimnazjalne egzaminy dojrzałości eksternów i uzupełniające egzaminy dojrzałości odbędą się w terminie wiosennym 1930 r. w marcu.

Podania należy wnieść do dnia 15 listopada br. i dołączyć do nich: 1. metrykę urodzenia, 2. życiorys własnoręcznie napisany, 3. posiadane świadectwa szkolne, 4. wykaz lektur z języka polskiego i z języków obcych, 5. trzy nienaklejone fotografie, własnoręcznie podpisane, 6. świadectwo moralności z najnowszej daty, wystawione przez władze kompetentne w miejscu zamieszkania, 7. dowód zapłacenia taksy egzaminacyjnej w kwocie 60 zł. za pośrednictwem Poczтовой Kasy Oszczędności Nr. konta 30.110 w Centralnej Kasie Państwowej w Warszawie do dyspozycji Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

Do podania zaś o dopuszczenie do uzupełniającego egzaminu dojrzałości należy dołączyć: metrykę urodzenia, świadectwo dojrzałości w oryginale, trzy nienaklejone fotografie własnoręcznie podpisane, świadectwo moralności i dowód zapłacenia taksy egzaminacyjnej w kwocie 15 zł. w sposób podany wyżej.

Podania należycie nieudokumentowane, względnie wniesione po terminie, zwrócone będą bez uwzględnienia.

Komunalna Kasa Oszczędności

powiatu lwowskiego

we Lwowie, ul. Mochnackiego l. 4.

(lokal Wydziału powiatowego).

przyjmuje oszczędności na książeczki wkładkowe i oprocentowuje w stosunku rocznym 9% od sta, względnie **za wyższym oprocentowaniem**, co zależy od rodzaju wkładki.

Na podstawie statutu Kasy, zatwierdzonego przez Urząd Wojewódzki we Lwowie, **Wydział powiatowy ręczy za całość i bezpieczeństwo wkładów.**

Wkładowi posiadają charakter funduszu ulokowanego z bezpieczeństwem prawnym (pupilarnem).

Wiadomości sportowe.

Wyjazd Czarnych i Pogoni.

W dniach 1 i 3 listopada rozegrają obie drużyny ligowe ciężkie zawody poza Lwowem.

Czarni występują w Krakowie a to 1 listopada przeciw Cracovji, a 3 listopada przeciw Garbarni. Drużyna lwowska ma przed sobą bardzo trudne zadanie, którego pokonanie w formie zdobycia punktów jest możliwe w piątek, wykluczone zaś w niedzielę. Jeśli Czarni zdobędą 2 punkty będą uratowani, gdyby oba zawody przegrali a inne drużyny wygrały, wtedy rola Czarnych w lidze byłaby skończona.

Pogoń gra w piątek 1 listopada w Król. Hucie przeciw Ruchowi, zaś w niedzielę w Katowicach przeciw IFC. Pogoń chcąc pozostać w lidze musi

oba zawody wygrać, czy to się uda, zależy będzie od formy nie Pogoni lecz przeciwników. Pogoń musi pamiętać, że obaj przeciwnicy są tak samo w złej sytuacji i walka będzie bardzo ciężka.

LECHJA — NAPRZÓD (Lipiny).

W piątek 1 listopada odbędzie się na boisku Pohlanka o 1/2 12-tej spotkanie Lechja — Naprzód. Drużyna śląska uchodzi za zespół jednolity, bardzo silny i dlatego stoi Lechja przed bardzo ciężkim zadaniem. — Spodziewamy się od drużyny lwowskiej, że grą swoją godnie będzie bronić barw Lwowa. Zwycięstwo nad Naprzodem byłoby znacznym atutem w dalszych rozgrywkach o wejście do Ligi.

G i e ł d y.

GIEŁDA LWOWSKA.

Ostatnie wiadomości giełdowe zamieszczone na stronie 1-szej.

Lwów, dnia 30 października 1929.

Bank Polski 164—165.— Chodorów 163.50. Gazy wsch. 21.50—21.75. Dolarówka 67.—

GIEŁDA ZBOŻOWA.

Lwów, dnia 30 października 1929.

Na Giełdzie transakcje w życie, owsie i ziemniakach. Ogólny obrót około 300 tonn. Poza Giełdą obroty w jęczmieniu. Ceny naogół utrzymywane.

Tendencja utrzymana, usposobienie spokojne.

Loco Podwołoczyska: Zyto małop. jednol. od 22.— do 23.—. Owies małop. od 20.— do 21.—. Ziemniaki przemysłowe od 4.50 do 5.—. Siano słodkie kraj. pras. od 8.— do 9.—.

Inne kursy niezmienione.

GIEŁDA WARSZAWSKA.

Warszawa, 30 października 1929

Dolary St. Zjedn.	8-90'25	8-92'25	8-88'25
Franki francuskie	34'88 50	34'97	35'80
Belgia	124-74'00	125-05'00	124-43'00
Holandja	359-49'00	360'39	358'59
Kopenhaga	238-95'00	239-55'00	238-35'00
Londyn	43-50'00	43-61'00	43-39'00
Nowy jork	8-89'75	8-91'75	8-87'75
Paryż	35-13'00	35-22'00	35-04'00
Praga	26-41'00	26-47'00	26-35'00
Szwajcaria	172-76'00	173-19'00	172-33'00
Sztokholm	2-9-52'00	2-10-12'00	2-8-92'00
Wiedeń	125-35'00	125-66'00	125-04'00
Włochy	46-73'50	46-84'00	46-62'00

5/10 pożyczka konwersyjna 47'25
pożyczka kolejowa konwersyjna 50'50
pożyczka kolejowa 102'50
pożyczka dolarowa 80'50
dolarówka 65'00 64'75 65'00
8/10 listy zastawne Banku Gosp. Kraj. 94'00
8/10 listy zastawne Banku Rolnego 94'00
8/10 oblig. komun. Banku Gosp. Kraj. 94'00

GIEŁDA WARSZAWSKA.

Warszawa, 30 października 1929

Bank Dysk.	127'00	Modrzewów	19'00
Bank Handl.	118'00	Ostrowiec B.	83'00
Zw. Sp. Zar.	78'50	Starachowice	21'50
Bank Polski	163'50	Syndyk. roln.	10'00
Dąbrowa	85'00	Zieleniewski	81'50
Siła i światło	106'00	Zawiercie	10'50
Spieß	130'00	Haberbusch	103'00
Warsz. cuk.	29'25	Borkowski	11'00
Węgiel	67'50	Bank Małop.	27'00
Cegielski	38'00	Siersza d.	29'50
Lilpop Rau	27'00	Rudzki	28'50
Bank Zachod.	73'00	Spirytus	21'00
Firlej	51'00	Wysoka	235'25

GIEŁDA KRAKOWSKA.

Kraków, 30 października 1929

Bank Przem.	81'00	Siersza d.	75'50
Bank Polski	166'00	Parowozy	22'00
Zieleniewski	81'50	Chodorów	168'00
Piasecki	11'50	Niemojewski	275'00
Tohan	5'60	Chybie	35'00

GIEŁDA WIEDENSKA.

Wiedeń, 30 października 1929

Berlin	169-91'00	Czerniowce	40'50
Budapeszt	124-11'00	Austr. kol. p.	22'30
Bukareszt	4-24'00	Goleszów	0'00
Kopenhaga	190'15	Cement	103'00
Londyn	34-63'08	Browary	114'60
Medjolan	37-18'00	Alpiny	36'75
N. Jork	70-09'65	Berg u. Hüt.	898'00
Paryż	27-95'50	Poldi Hütten	190'50
Praga	21-01'75	Prager Eisen	439'00
Warszawa	79-82'00	Rima	113'85
Zurych	137-49'00	Skoda	368'00
Renta majowa	0-94	Siersza	13'90
Renta lutowa	0-94	Silesia	13'80
Dunaj S. Adria	83'85	Zieleniewski	63'50
Bankverein	21'60	Apollo	113'50
Bodenkredit	94'00	Fanto	4'41
Kreditanstalt	52'50	Karpaty	4'45
Hipoteczny	70'00	Galicja	35'00
Kompas	13'60	Nafta	28'00
Länderbank	25'75	Schodnica	10'00
Unionbank	—	Rakszawa	—
Kolej póln.	10-23'00	Bank Małop.	0'15

GIEŁDA LONDYSKA.

Londyn, 30 października 1929

N. Jork	4-87-87	Niemcy	20-38-08
Holandja	12-09-08	Szwajcaria	25-17-75
Francja	123-84	Praga	164-65-00
Belgia	34-86-25	Wiedeń	34-70-00
Włochy	93-15-00	Warszawa	43-45

GIEŁDA ZURYCHSKA.

Zurych, 30 października 1929

Paryż	20-33-00	Berlin	123-05-00
Londyn	25-17-25	Wiedeń	72-57-50
Nowy Jork	5-16-00-00	Praga	15-29-00
Włochy	27-03-50	Warszawa	57-87-50

GIEŁDA PARYSKA.

Paryż, 30 października 1929

Londyn	123-85-50	Holandja	10-24-25
N. Jork	25-38-50	Praga	75-25
Włochy	132-90	Niemcy	607-50-00
Szwajcaria	492-00-00	Wiedeń	356-75

Redaktor naczelny i odpowiedzialny
Dr. MARCELI SZAROTA.

SPRAWY GOSPODARCZE.

Komunalna Kasa Oszczędności powiatu lwowskiego.

Rok mija w dniu dzisiejszym, jak zorganizowaną została na terenie powiatu lwowskiego Komunalna Kasa Oszczędności (ul. Mochnackiego 4) a wycena jej działalności w cyfrach przedstawia się następująco: W dniu otwarcia kapitał zakładowy wynosił 5.000 zł. Na wkłady oszczędnościowe wpłacono 106.700.91 zł., wycofano 38.864.45 zł. pozostałość w dniu 30 września 1929 r. 67.846.46 zł. — Wysokość kredytu w instytucjach finansowych łącznie 95.620 zł. Państwowy Bank Rolny 84.680 zł. — Bank Gospodarstwa Krajowego — 10.940 zł. — Pożyczek udzielono 825 na kwotę 307.535.40 zł. spłacono 444 w kwocie 163.436.40 zł. pozostałość w dniu 30 września 1929 144.099 zł. — Pożyczek udzielano przeważnie na kupno pola, zasiewy, cele budowlane, kupno inwentarza, spłatę długów i t. p. cele. — Z kredytów Państwowego Banku Rolnego udzielano nadto 29 spółkom maszynowym 25.700 zł., a Wydziałowi Powiatowemu na zakupno rozplodników

17.000 zł. — Obrót ogólny w pierwszym roku wynosił 797,818.67 zł. — Kapitał obrotowy w dniu 30 września 1929 r. 195.081.47 zł.

Z powyższego wynika jasno, że Kasa przez 11 miesięcy osiągnęła znakomite wyniki, zaczawszy prawie z niczego. — Przyczynił się do tego poważnie brak wydatków na administrację, gdyż lokal z urządzeniem ofiarował Wydział Powiatowy, a Dyrekcja i personal złożony z urzędników Wydziału, pracowały bezpłatnie. — Cały wysiłek skierowano na zasilenie kredytem drobnych rolników w celu umożliwienia jak najszerszym rzeszom zakupno inwentarza żywego i martwego, spłatę długów gruntowych i budowę budynków gospodarskich.

Po wynikach pierwszego okresu możemy mieć pewność, że Komunalna Kasa Oszczędności w roku przyszłym rozwinię się jeszcze bardziej na użytek powiatu lwowskiego, a zwłaszcza jego małorolnej ludności.

POLSKI BANK PRZEMYSŁOWY

ROK ZAŁOŻENIA 1910.

Kapitał akcyjny zł. 6.000.000.— Fundusze rezerwowe zł. 3,370.000.

ZAKŁAD GŁÓWNY W WARSZAWIE

ul. Senatorska 42.

Oddziały:

W KRAJU: Borysław, Drohobycz, Gdynia, Gorlice, Kraków, Krosno, Lwów, Łódź, Stryj.

ZA GRANICĄ: Gdańsk, Paryż.

Adres telegraficzny Zakładu Głównego i Oddziałów: „INDUSTRIA“.

POLSKI BANK PRZEMYSŁOWY przyjmuje wkłady złotowe i w walutach obcych na najkorzystniejszych warunkach tak pod względem oprocentowania, jak i wypowiedzenia, oraz wydaje książeczki wkładowe oszczędnościowe złotowe i dolarowe, które w myśl art. 29 prawa bankowego przyjmowane są na kaucje i wadja na równi z gotowizną.

Korespondenci we wszystkich ważniejszych ogniskach handlowych świata.

